

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง เจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่มุ่งจับประเด็นสำคัญของของเรื่อง เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการอ่าน ควรฝึกฝนทักษะการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อหาส่วนสำคัญของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องนั้นจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่อง อาจจะอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้ หากเป็นเรื่องขนาดยาวอาจต้องใช้การสรุปใจความสำคัญโดยรวม

การอ่านจับใจความสำคัญควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. อ่านในใจทุกย่อหน้าอย่างละเอียด
๒. ศึกษาความหมายของคำ กลุ่มคำ สำนวนที่ไม่เข้าใจ
๓. ตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม ฯลฯ
๔. สังเกตประโยคที่แสดงให้เห็นใจความสำคัญ ซึ่งมักมีประโยคอื่น ๆ อธิบายขยายความหรือให้รายละเอียด
๕. จัดทำแผนภาพความคิดของเรื่องที่อ่าน แล้วประมวลเป็นใจความสำคัญ

ตัวอย่าง ข้อความที่มีใจความสำคัญอยู่ต้นย่อหน้า

หนังสือที่มาตีพิมพ์ในอินเดียราคาถูกกว่าที่ตีพิมพ์เมืองนอกมาก เข้าใจว่าเป็นด้วยนโยบายของอินเดียที่จะทำให้นักหนังสือราคาถูก คนอ่านหนังสือกันมาก ๆ

ตัวอย่าง ข้อความที่มีใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้า

เราคุยกันหลายเรื่อง ท่านผู้ว่าราชการเล่าถึงทำเนียบแห่งนี้ว่าเดิมเป็นบ้านข้าหลวงอังกฤษ ท่านเล่าเรื่องสมัยที่ท่านเป็นอาจารย์ และพูดเรื่องความร่วมมือทางการประมงระหว่างไทยกับอินเดีย

ตัวอย่าง ข้อความที่มีใจความสำคัญอยู่ท้ายย่อหน้า

มีคำถามอยู่ว่าทำไมแม่น้ำคงคาจึงศักดิ์สิทธิ์ หรือมีคนเชื่อถือกันนัก ฉันคิดเห็นจะเป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมาหลายพันปี น้ำเป็นหลักหล่อเลี้ยงชีวิตคนทุกผู้ทุกนามถ้าแม่น้ำก็ไม่สามารถตั้งบ้านเรือนขึ้นมาได้

ตัวอย่าง ข้อความที่มีใจความสำคัญอยู่ต้นและท้ายย่อหน้า

แม่น้ำคงคานั้นเป็นที่เคารพ เป็นศูนย์รวมชีวิต ศรัทธา และจิตใจของคนอินเดียจำนวนมากมานับเป็นพัน ๆ ปี ดังนั้นน่าจะมีพลังมากกว่าสิ่งมงคลสักการะอื่น ๆ ถ้าถือตามความเชื่อที่กล่าวข้างต้น แต่ฉันยังอดคิดไม่ได้ว่า การกราบไหว้บูชาพระพุทธรูปหรือพระเครื่องควรจะถือว่าพระพุทธรูปนั้นเป็นรูปแทนพระพุทธเจ้าผู้เป็นพระบรมศาสดาที่สอนให้บุคคลประพฤติดีประพฤติชอบ เพื่อเตือนใจให้ทำความดี

ตัวอย่าง ข้อความที่ต้องอ่านเรื่องทั้งหมดเพื่อสรุปใจความสำคัญ

ตั้งแต่มานฉันไม่ได้คิดจะคุยเรื่องวรรณะของอินเดีย มาอยู่เพียงระยะอันสั้นแค่นี้ก็ไม่มีโอกาสที่จะเห็น เท้าที่ได้ยินเล่ากันว่าเขาจะแบ่งชัดเจนว่าใครอยู่ในวรรณะพราหมณ์หรือนักบวช วรรณะกษัตริย์หรือนักรบ วรรณะแพศย์คือพ่อค้าวาณิช วรรณะศูทรหรือกรรมกร ต่างต้องทำงานของตนปะปนไม่ได้ ผู้ที่สมรสข้ามวรรณะโดยเฉพาอย่างยิ่งผู้หญิงอยู่ในวรรณะสูงกับผู้ชายที่อยู่ในวรรณะต่ำกว่าลูกจะเป็นกลุ่มบุคคลที่เรียกว่าจัณฑาล ที่จะไปคบค้าสมาคมกับใครไม่ได้เลย แต่ละวรรณะยังแบ่งเป็นกลุ่มเป็นชาติอีก เน้นระบบสังคมอินเดียโบราณที่ซับซ้อนอธิบายกันย่อ ๆ ตรงนี้ไม่ได้

สรุปใจความ อินเดียมีการแบ่งวรรณะออกเป็น ๔ วรรณะ คือ วรรณะพราหมณ์ วรรณะกษัตริย์ วรรณะแพศย์ วรรณะศูทร หากแต่งงานข้ามวรรณะลูกที่เกิดมาจะอยู่ในวรรณะจัณฑาล

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๔). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (พิมพ์ครั้งที่ ๑๕). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.